

ע"פ 42493/06/19 - מדינת ישראל נגד איכות ירוקה חברת ניהול בע"מ, צבי כהן, ברוך אברהם, מרדכי סילאם

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 42493-06-19 מדינת ישראל נ' איכות ירוקה חברת ניהול בע"מ ואח'

בפני	כבוד השופט נאסר ג'השאן
המבקשת	מדינת ישראל
נגד	
המשיבים	1. איכות ירוקה חברת ניהול בע"מ 2. צבי כהן 3. ברוך אברהם 4. מרדכי סילאם

החלטה

1. לפני בקשת המדינה להורות על עיכוב ביצוע עונש השל"צ אשר הושת על המשיבים 3 ו-4 במסגרת פסק דינו של בית משפט השלום בחיפה (כב' השופט ע' קוטון), מיום 05.05.2019 בת"פ 5520-07-14 (להלן: "**פסק הדין**"); וכן בקשת המדינה להורות על הארכת תנאי שחרור ארבעה כלים שנתפסו על-ידי המדינה, המצויים בבעלות המשיבה 1, עד תום ההליכים המשפטיים.
2. ביום 05.05.2019 ניתנה החלטת בית משפט קמא המורה על ביטול הרשעת המשיבים 3 ו-4 בעבירות אשר הורשעו בהן במסגרת הכרעת הדין מיום 11.10.2018. לאחר ביטול הרשעת המשיבים 3 ו-4 הטיל בית משפט קמא על כל אחד מהם צו של"צ בהיקף של 150 שעות וכן התחייבות כספית על-סך 10,000 ₪ שלא לעבור במשך שנתיים עבירה על חוק רישוי עסקים.
- המשיבים 1 ו-2 הורשעו לאחר ניהול הליך הוכחות בביצוע עבירות על חוק רישוי עסקים שיוחסו להם בכתב האישום, ובגזר דינו של בית משפט קמא מיום 05.05.2019, הוטל על המשיבה 1 קנס כספי בסך 75,000 ₪, והתחייבות כספית על-סך 50,000 ₪ שלא לעבור עבירה על חוק רישוי עסקים במשך שנתיים; ועל המשיב 2 קנס כספי בסך 25,000 ₪ ו-3 חודשי מאסר על תנאי למשך שנתיים שלא יעבור עבירה על חוק רישוי עסקים.
3. ביום 19.06.2019 הוגש ערעור על-ידי המדינה הן באשר להכרעת הדין והן באשר לגזר הדין שהושת על המשיבים וכן הוגש ערעור שכנגד על-ידי המשיבים 1 ו-2 על הכרעת דינו וגזר דינו של בית משפט קמא.

4. ביום 20.06.2019 הוגשה מטעם המדינה בקשה לעיכוב ביצוע עונש השל"צ אשר הושת על המשיבים 3 ו-4 וזאת עד להכרעה בערעור. נטען בבקשה מאחר והמדינה מבקשת בערעורה להרשיע את המשיבים 3 ו-4 בכל העבירות שיוחסו להם במסגרת כתב האישום ולהשית עליהם ענישה העומדת בקנה אחד עם הרשעתם, יש להורות על עיכוב ביצוע עונש השל"צ.

5. בנוסף לאמור, ביום 23.06.2019 הוגשה על-ידי המדינה בקשה נוספת להארכת תנאי שחרור התפוסים עד תום ההליכים המשפטיים. נטען בבקשה כי ביום 30.10.2013 תפסו פקחי המשטרה הירוקה ארבעה כלים בשל חשד לביצוע עבירות לפי חוק שמירת הניקיון, חוק רישוי עסקים וחוק המים, כל זאת באתר להטמנת פסולת יבשה אותו הפעילה המשיבה 1 ובסביבותיו. עוד נטען בבקשה, כי בעקבות הבקשה שהוגשה להשבת התפוסים, הכלים שוחררו לידי המשיבה 1 בתנאים. עם סיום ההליך בפני בית משפט קמא הגישה המשיבה 1 בקשה לביטול התנאים המגבילים על התפוסים, ובית משפט קמא הורה בהחלטתו מיום 19.06.2019 על ביטול התנאים המגבילים שהוטלו על הכלים וזאת תוך מתן עיכוב ביצוע עד ליום 23.06.2019 (החלטת כב' השופטת טל תדמור-זמיר). לטענת המדינה ביטול תנאי שחרור הכלים בשלב הנוכחי, בעוד ערעורה של המדינה עומד ותלוי, תסכל את האפשרות לבצע חילוט עתידי, שכן לא תהיה כל מניעה מהמשיבה לבצע דיספוזיציה בתפוסים ומאידך לא תגשים את התכלית המניעתית של ביצוע עבירות נוספות עם התפוסים.

6. המשיבים התנגדו בתגובתם לבקשת המדינה להארכת תנאי שחרור התפוסים. נטען כי הותרת התנאים המגבילים על כלים כה יקרים, ששווים קרוב ל-2 מיליון ₪, מהווה פגיעה קשה בזכויות היסוד של המשיבים ואינה מידתית, במיוחד לאור העובדה שההליך העיקרי הסתיים בזיכוי מרוב העבירות שיוחסו למשיבים. באשר לעיכוב ביצוע עונש השל"צ, נטען כי המשיבים אינם מתנגדים לעיכוב ביצוע השל"צ, ככל ומרכיבי הענישה של פסק דינו של בית משפט קמא יעוכבו.

7. המדינה בתגובתה לבקשת המשיבים לעיכוב ביצוע כל מרכיבי הענישה של פסק דינו של בית משפט קמא טענה כי הנה מסכימה לעיכוב ביצוע כל יתר רכיבי גזר הדין, למעט רכיב הקנס שהושת על המשיבים 1-2 וזאת לאור ההלכה הפסוקה בעניין.

8. לאחר שעיינתי בטענות הצדדים מצאתי להורות על עיכוב ביצוע עונש השל"צ עד להכרעה בערעור. בית המשפט העליון בע"פ 1154/17 **מדינת ישראל נ' פלוני** (14.02.2007) קבע כי:

"מדיניותו של בית משפט זה הינה להיעתר לבקשות המדינה לעכב ביצוע עונש מאסר בעבודות שירות עד להכרעה בערעור שהגישה המדינה על קולת העונש. הטעמים לכך הם הרצון שלא לפגוע בזכות הערעור של המדינה, שעלולה להיפגע באופן ממשי אם ירצה

הנידון את עונשו או חלק משמעותי שלו, והפגיעה באינטרס הציבורי שלא לכבול את ידי בית המשפט בבוחנו את הערעור מעצם כך שהעונש כבר רוצה... אותם טעמים עומדים בבסיס עיכוב צו שירות לתועלת הציבור. יוער, כי טעמים אלו אף עומדים בבסיס היענות התביעה ברגיל לבקשות עיכוב ביצוע שמגשים נידונים אשר נגזרו עליהם עונשי מאסר בעבודות שירות או עונשי מאסר קצרים, ואשר הם מערערים על עונשם".

9. יחד עם האמור, נקבע בעניין פלוני, כי אין להיעתר לבקשה באופן אוטומטי ויש לערוך איזון בין השיקולים הרלוונטיים בנסיבות העניין (שם, פסקה 7). בנסיבות העניין, סברתי כי יש מקום להורות על עיכוב ביצוע עונש השל"צ וזאת על מנת לא לייתר את הערעור שהוגש מטעם המדינה (ראו והשוו: ע"פ 6573/11 אברמוב נ' מדינת ישראל (19.09.2011)).

10. באשר לעיכוב ביצוע עונש הקנס שהושת על המשיבים 1 ו-2, על-פי ההלכה הפסוקה, בית המשפט לא יורה על עיכוב ביצוע של תשלום קנס שנפסק בערכאה הדיונית אך בשל הגשת ערעור, שכן אין בתשלום הקנס כדי לגרום למבקש נזק בלתי הפיך, במידה ויתקבל הערעור והקנס יופחת או יבוטל (ע"פ 3745/17 אלבוז נ' מדינת ישראל (22.05.2017) (להלן: "עניין אלבוז"); ע"פ 9908/17 שריקי נ' מדינת ישראל (11.01.2018); ע"פ 679/15 גזאוי נ' מדינת ישראל (11.03.2015) (להלן: "עניין גזאוי"). יחד עם האמור, נקבע כי בית המשפט ישקול בחיוב לעכב ביצוע תשלום קנס במקרים בהם שוכנע כי אין ביכולתו של המבקש לשלם את הקנס וכאשר אי תשלומו יביא להשתת מאסר חלף קנס, כאשר על בית המשפט להתחשב בגובה הקנס, מצבו הכלכלי של המבקש וביכולתו לשלם את הקנס טרם יישמע הערעור (עניין גזאוי, פסקה 4; עניין אלבוז).

11. ראשית אציין כפי שנקבע בהלכה הפסוקה אין בתשלום הקנס כדי לגרום למשיבים 1 ו-2 נזק בלתי הפיך, במיוחד בהינתן העובדה שהקנס משולם לקופה המדינה, ממנה יוכלו המשיבים 1 ו-2 להיפרע בלי קושי ככל וערעורם יתקבל. שנית, ב"כ המשיבים 1 ו-2 בבקשתו לא טען כי מי מן המשיבים שרוי במצב כלכלי קשה במיוחד וכי הנו דל אמצעים, אלא כל שטען הוא, כי עקרון ההדדיות וההוגנות מחייבים קבלת בקשת המשיבים 1 ו-2 לעיכוב ביצוע עונש הקנס, ככל ובית המשפט נעתר לבקשת המדינה ומורה על עיכוב ביצוע עונש השל"צ. סבורני כי אין בנטען כדי להצדיק עיכוב ביצוע עונש הקנס. על כן, ובהיעדר תשתית עובדתית הדרושה להכרעה בבקשה, אין בידי להיעתר לבקשה לעיכוב ביצוע העונש המתייחס לקנס.

12. מכאן לבקשה להארכת תנאי שחרור התפוסים עד תום ההליכים המשפטיים אשר נקבעו בהחלטות בית משפט קמא (כב' השופט טל תדמור-זמיר). עסקינן בתנאים מגבילים שנקבעו באשר לארבעה כלי עבודה שנתפסו בגין חשד לביצוע עבירות על חוק הגנת הסביבה (סמכויות פיקוח ואכיפה), תשע"א-2011. לאחר שניתנו החלטות שונות באשר לשינוי התנאים המגבילים, בסופו של דבר נקבעו

התנאים שלהלן:

- א. שעבוד ועיקול על הכלים לטובת המשיבה (לרבות שעבוד פוליסת הביטוח של המכבש ועיקול פוליסת הביטוח של היעה הזחלי).
- ב. הפקדה בסך של 140,000 ₪.
- ג. התחייבות המשיבה 1 שלא לבצע העברת בעלות בכלים התפוסים.
- ד. התחייבות עצמית של המשיבה 1 בסך 80,000 ₪.
- ה. חתימת שתי ערבויות צד ג' בסך 50,000 ₪ כל אחת.

13. לאחר מתן פסק דינו של בית משפט קמא, נשוא הערעור שבנדון, הוגשה בקשה לביטול התנאים המגבילים שהוטלו על הכלים לאור העובדה, כי המשיבים זוכו מחלק ניכר מהעבירות נשוא כתב האישום וכן לאור החלטת בית משפט השלום שלא להורות על חילוט הכלים. בהחלטת בית משפט קמא (כב' השופטת טל תדמור-זמיר) מיום 19.06.2019 בוטלו התנאים המגבילים שהוטלו על הכלים וזאת בשים לב לחלוף הזמן מיום תפיסתם, זיכוי המשיבות מהעבירות העיקריות שהיוו בסיס לתפיסת הכלים, החלטת בית המשפט לדחות את הבקשה לחילוט וכן לאור שווי הכלים אל מול מתחם הענישה הכספי שהציעה המאשימה בטיעוניה לעונש.

14. עתה המדינה עותרת כאמור להורות על הארכת תנאי שחרור התפוסים עד להכרעה בערעור. כבר נקבע בהלכה הפסוקה כי הפגיעה ברכושו של אדם, על מנת להבטיח אפשרות חילוט בעתיד מהווה פגיעה בקניין וברכוש ויש לנקוט אותה רק כאמצעי אחרון ובהיעדר אמצעים חלופיים להבטחת אותה תכלית. לעניין זה יפים הדברים שנקבעו ברע"פ 1792/99 גאלי נ' משטרת ישראל, פ"ד נג(3) 312, 324 (1999):

"אכן, כשם שבית המשפט לא יורה על מעצרו של אדם אם ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך של שחרור בערובה ותנאי שחרור שפגיעתם בחירותו של הנאשם פחותה (סעיף 21(ב)(1) לחוק המעצרים), כן יהיה דינו של חפץ שנתפס ואשר המשטרה מבקשת להוסיף ולהחזיק בו. השאלה הנשאלת היא, אם יש 'חלופת מעצר' לנכס, חלופה שבאמצעותה ניתן להשיג את מטרת המעצר שלא על דרך החזקתו של הנכס בידי המשטרה. עושים אנו האנשה של החפץ - כמו לחפץ חיים וחירות ורצון משל עצמו - ואומרים אנו כי לא נעצור את החפץ - הטהרנים (פוריסטים) יאמרו: לא נשלול נכס מבעליו - אם נוכל למנוע את פגיעתו הרעה שלא על דרך של מעצר. במה דברים אמורים: שיותר למשטרה להוסיף ולהחזיק בחפץ שנתפס כדי למנוע את פגיעתו הרעה, במקום שתפיסת הנכס הייתה כדי למנוע עבירת עבירה בו. ואילו נכס שנתפס למטרה אחרת -

למשל, כדי שישמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה - שיקול זה ששימש בתפיסת הנכס יוסיף וישמש אף לעניין המשך ההחזקה בו. הגיונה של עילת התפיסה יוסיף וישמש גם לעניין המשך ההחזקה בחפץ. כך נעמת את אינטרס הפרט עם אינטרס הכלל, ונשלול מנכס את חירותו רק במקום שטובת הכלל דורשת כן במפגיע."

15. סבורני כי ניתן להקיש בנסיבות העניין ממקרה שבו נאשם שזוכה ומבקשים להאריך את מעצרו עד לתקופת הערעור. במקרה כזה קובע סעיף 63 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, כי "זוכה נאשם, בוטל האישום או הופסקו הליכי המשפט, ישוחרר מיד ממעצרו, אם הוא עצור; ואם שוחרר בערובה, ובכלל זה אם נעצר במעצר בפיקוח אלקטרוני בצירוף קביעת ערובה, יופטרו הוא וערבי מערבותם ויוחר הערבון הכספי, הכל לפי הענין; ואולם, אם הודיעה התביעה כי בדעתה להגיש ערעור, רשאי בית המשפט לשחררו בערובה מטעמים שיירשמו, או להורות על מעצרו לתקופה שלא תעלה על 72 שעות לשם הגשת הודעת הערעור...". כאשר הלכת בית המשפט העליון קובעת במקרה כזה כי:

"עקרונות היסוד של שיטתנו המשפטית, כמו גם השכל הישר וכללי הצדק הטבעי מחייבים, על דרך הכלל, כי מי שיצא זכאי בדינו ישוחרר לחופשי, עד אשר ואם יוכרע אחרת. הארכת מעצרו של מי שזוכה תעשה אפוא רק במקרים נדירים ביותר (ראו ע"פ 5127/02 מדינת ישראל נ' דניאל [פורסם בנבו] (2.7.2002), פסקה 10) (להלן: עניין דניאל). במשפט העברי אנו מוצאים גישה עקרונית מחמירה אף יותר, ולפיה אדם אשר יצא זכאי בדינו, אין להחזירו לבית הדין כלל, אף אם לאחר מעשה נמצא כי הזיכוי בטעות יסודו: "הרי שיצא מבית דין זכאי ואחר כך מצאו לו חובה, שומע אני יהא חייב? תלמוד לומר וצדיק אל תהרוג" (מכילתא דרבי ישמעאל, משפטים מסכתא דכספא פרשה כ; ראו: ע"פ 6304/11 מדינת ישראל נ' פלוני [פורסם בנבו] (20.9.2012) פסקה 42) (ע"פ 4940/15 מדינת ישראל נ' בן גאזי וזוזוז (20.07.2015)).

16. בהתאם לאמור נקבע כי יש לערוך איזון בין מכלול השיקולים הצריכים לעניין בהתאם לנסיבותיו של כל מקרה לגופו. ראוי לציין כי בעניין אחר בו נדרש בית המשפט העליון להאריך תוקפו של צו הקפאה זמני, שמטרתו היתה להבטיח אפשרות מימוש חילוט לפי חוק איסור הלבנת הון, נגד נאשם שזוכה לקראת הליך הערעור, נקבע כי בהיעדר הוראה מטעם המוחקק ועל רקע זיכוי הנאשם אין מקום להורות על הארכת תוקפו של הצו (ראו בש"פ 10290/09 מדינת ישראל נ' גאוזי (07.01.2010)).

17. יישום האמור לענייננו נראה כי בשים לב לכך, כי המשיבים זוכו מהעבירות העיקריות שיוחסו להם בכתב האישום, וכאשר כבר חלפו למעלה מחמש שנים מיום תפיסת הכלים, ולאור העובדה כי בית משפט קמא הורה על דחיית בקשת המאשימה להורות על חילוט הכלים נראה כי החלטת בית משפט קמא המורה על ביטול התנאים המגבילים סבירה בנסיבות העניין ועל כן אני דוחה את בקשת המבקשת להאריך את

המועד של התנאים לשחרור הכלים.

ניתנה היום, כ"ד סיוון תשע"ט, 27 יוני 2019, בהעדר הצדדים.